

เป็นอิสระ กลาง ธรรม

รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๓

มาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น และศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ ศบค. มีการพิจารณาผ่อนคลายการบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคอยู่เป็นระยะ ๆ รวมถึงการอนุญาตให้มีการเดินทางจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรของบุคคลบางกลุ่ม แต่อย่างไรก็ตาม โดยที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในต่างประเทศยังคงมีความรุนแรง ประกอบกับรายงานข่าวจากสื่อต่าง ๆ ปรากฏกรณีทหารสัญญาติอียิปต์ ซึ่งเข้าพักโรงแรมและเดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดระยอง และกรณีบุคคลในครอบครัวอุปทูตสาธารณรัฐชูดานที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยซึ่งได้เข้าพักและกักตัวในคอนโดมิเนียมแห่งหนึ่ง ซึ่งต่อมาได้รับการแถลงจาก ศบค. ยืนยันว่าเป็นผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จนสร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาชนเป็นวงกว้าง เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดระลอกใหม่ อันอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การดำเนินชีวิต และระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พิจารณายกย่องเรื่องมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขึ้นมาแสวงหาข้อเท็จจริง และให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ ศบค. กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งภายหลังจากการประชุม

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า ศบค. มีการดำเนินมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีการกำหนดมาตรการตั้งแต่ก่อนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เมื่อเดินทางถึง/ระหว่างอยู่ในราชอาณาจักร และจนถึงก่อนเดินทางออกจากราชอาณาจักร ซึ่งเป็นไปตามคำสั่ง ศบค. ที่ ๗/๒๕๖๓ เรื่อง แนวปฏิบัติตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับเมื่อเกิดเหตุการณ์พบผู้ติดเชื้อ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเป็นทหารสัญญาติอียิปต์และบุคคลในครอบครัวอุปทูตสาธารณรัฐชูดานที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ศบค. ได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยแจ้งยกเลิกการอนุมัติการบินเข้าของเที่ยวบินกองทัพอากาศของสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ที่ได้อนุญาตไปแล้วทุกเที่ยวบิน และเชิญเอกอัครราชทูตมาหารือและทำความเข้าใจร่วมกันในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาทบทวนมาตรการสำหรับบุคคลในคณะทูตที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ให้เข้ารับการกักกัน จำนวน ๑๔ วัน ณ สถานที่กักกันทางเลือก (Alternative State Quarantine) โดยได้ชี้แจงการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวกับประเทศต่าง ๆ จนเป็นที่เข้าใจดีแล้ว ตลอดจนได้มีการประกาศคำสั่ง ศบค. ที่ ๘/๒๕๖๓ เรื่อง แนวปฏิบัติตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๗) ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดในการดำเนินการมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว กรณีนี้ จึงไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเพียงพอให้รับฟังได้ว่า การดำเนินมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ ศบค. เป็นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ดังนั้น กรณีจึงมิได้เป็นไปตามมาตรา ๒๒ (๒) ตามประกาศผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๗ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนนี้ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

อย่างไรก็ตาม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และให้การดำเนินการตามมาตรการป้องกันโรคสำหรับผู้เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้ ศบค. ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ก่อนทำข้อตกลงพิเศษ (Special Arrangement) อนุญาตให้ประชาชนของประเทศใดเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ควรมีการติดตามและประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศนั้น ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยการอนุญาตต้องไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงในการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๒. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเร่งหาแนวทางลดค่าใช้จ่ายในการกักตัวแรงงานต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนในการบังคับใช้มาตรการกักตัวดังกล่าว

๓. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควบคุมดูแลการบังคับใช้มาตรการกักตัวแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรผ่านทางด่านแม่สอด จังหวัดตาก เป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัด และขาดแคลนบุคลากรด้านสาธารณสุข

๔. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีสัญชาติไทยในต่างประเทศที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเข้าใจถึงความจำเป็นในการกักตัว เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในต่างประเทศยังรุนแรงอยู่

๕. ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำเอกสาร หรือสื่อโฆษณาเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อประชาสัมพันธ์และชี้แจงคนต่างชาติเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อขอยุ่ต่อในราชอาณาจักร ในกรณีที่ยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศของตนได้ โดยให้กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อป้องกันมิให้มีฉวยโอกาสหลอกลวงคนต่างชาติ และมีให้เกิดความหวั่นเกรงว่าจะเป็นการอยู่ในราชอาณาจักรโดยผิดกฎหมาย

๖. ให้งานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาทบทวนข้อกฎหมายของพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อออกระเบียบหรือประกาศให้เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อมีอำนาจออกคำสั่งบังคับกักตัวบุคคลได้ตามความจำเป็น เพื่อการเฝ้าระวังหรือการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ หากการบังคับใช้ยังไม่ครอบคลุมในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคให้เร่งดำเนินการพิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๗. รณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

